

Dictamen en relació amb la consulta formulada per un ajuntament relativa a la comunicació per la via de l'accés a la informació pública les dades del correu electrònic i el telèfon de contacte dels regidors municipals.

Antecedents

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una consulta formulada per un ajuntament relativa a la comunicació per la via de l'accés a la informació pública de les dades del correu electrònic i el telèfon de contacte dels regidors municipals.

A la consulta el Secretari -Interventor accidental de l'Ajuntament planteja la qüestió següent: *“Hem rebut la SAIP que s'adjunta al present i davant dels dubtes que se'ns planteja per la present us sol·licitem l'emissió d'un dictamen sobre si es pot lliurar a l'interessat el correu electrònic i el número de telèfon de contacte dels regidors, sobre tot en aquells casos en els quals, aquests regidors no disposen d'una bústia de correu corporativa ni d'un número de telèfon de contacte corporatiu i, per tant, utilitzen el seu correu electrònic i el seu número de telèfon de contacte particulars per a la gestió dels assumptes han de tractar com a càrrecs electes municipals”.*

Analitzada la consulta, vista la normativa vigent aplicable i d'acord amb l'informe de l'Assessoria Jurídica, emeto el dictamen següent:

Fonaments Jurídics

I

(...)

II

El secretari interventor planteja en la seva consulta la possibilitat de comunicar, per la via del dret d'accés a la informació pública, les adreces de correu electrònic i els telèfons de contacte dels regidors municipals, fins i tot en els casos en que aquests no disposin d'una adreça de correu electrònic o un telèfon corporatiu, sinó que utilitzin les seves adreces de correu i telèfons personals per al desenvolupament de les tasques que tenen encomanades com a càrrecs electes municipals.

Cal partir de la base que, segons l'article 4.1) del Reglament (UE) 2016/679, de 27 d'abril, general de protecció de dades (RGPD), són dades personals *“toda información sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»); se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de*

identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona;”.

Com s'indica a la Recomanació 1/2013 de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, sobre l'ús del correu electrònic en l'àmbit laboral, l'adreça de correu electrònic és el conjunt de paraules o signes que identifiquen l'emissor o el receptor d'un missatge de correu electrònic, que s'elabora a partir d'un conjunt de paraules o signes lliurement escollits, normalment, pel seu titular o per la organització a la qual pertany, amb l'únic límit que aquesta adreça no coincideixi amb la d'una altra persona.

L'adreça de correu està formada per una identificació de l'usuari, seguida del signe @ i, a continuació, el domini (identificació facilitada pel proveïdor del servei de correu, amb un punt, i unes sigles que poden identificar l'activitat de l'organització (p. ex. “.org”) o les sigles del país (p. ex. “.es” o “.cat”).

Amb caràcter general es poden distingir entre adreces personalitzades, en les quals l'adreça conté directament informació sobre el seu titular com podrien ser el nom i cognoms, o les inicials, el càrrec o un número identificatiu. En aquests casos l'adreça de correu electrònic identifica directament al titular del compte i per tant s'ha de considerar com a dada personal.

Per altra banda també existeixen adreces no personalitzades, que tot i estar vinculades a un compte de correu d'una persona física determinada, la seva configuració no sembla contenir informació sobre el seu titular, per emprar una combinació alfanumèrica abstracta o sense cap significat. Si bé en aquests casos l'adreça per si sola no identifica la persona que n'és titular, aquesta pot ser fàcilment identificable, sense un esforç desproporcionat, bé perquè l'adreça pot aparèixer juntament amb altres dades que en permeten la identificació, bé pel contingut del missatge, bé a través de les dades de què disposa el servidor de correu. El fet que l'adreça de correu electrònic faci identificable a la persona que n'és la titular fa que aquesta mena d'adreces electròniques també s'hagin de considerar com a dada personal.

Finalment les organitzacions poden facilitar adreces genèriques, en les quals l'adreça de correu electrònic respon a un compte genèric, d'ús compartit o d'una àrea de l'organització: En aquests casos, l'adreça de correu electrònic no es pot vincular a una persona física identificada o identificable, sinó que la poden atendre usuaris diferents. Per tant, no es pot considerar com a dada personal.

En definitiva, excepte en el cas de les adreces genèriques esmentades, les adreces electròniques són dades personals el tractament de les quals està sotmès als principis i garanties de la normativa de protecció de dades (RGPD, i Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD)).

Per la seva banda, els números de telèfon ja sigui un número de telèfon corporatiu, és a dir, assignat a una persona concreta per l'organització en la qual presta serveis o l'entitat a la qual representa, ja siguin els números de telèfon personals, són també dades personals el tractament de les quals està sotmesa a les garanties i principis de la normativa de protecció de dades.

L'RGPD disposa que tot tractament de dades personals ha de ser lícit (article 5.1.a)) i, en aquest sentit, estableix un sistema de legitimació del tractament de dades que es fonamenta en la necessitat de que concorri alguna de les bases jurídiques establertes al seu article 6.1. En concret, l'apartat c) d'aquest article disposa que el tractament serà lícit si és necessari per al compliment d'una obligació legal aplicable al responsable del tractament.

L'article 6.3 de l'RGPD estableix que la base del tractament indicat en aquest article 6.1.c) ha d'estar establerta pel Dret de la Unió europea o pel dret dels Estats membres que s'apliqui al responsable del tractament.

Aquesta remissió a la base legítima establerta conforme el dret intern dels Estats membres requereix que la norma de desenvolupament, en tractar-se la protecció de dades personals d'un dret fonamental, tingui rang de llei (article 53 CE), tal com reconeix l'article 8 de l'LOPDGDD.

Per la seva part, l'article 86 de l'RGPD disposa que *“los datos personales de documentos oficiales en posesión de alguna autoridad pública o u organismo público o una entidad privada para la realización de una misión en interés público podrán ser comunicados por dicha autoridad, organismo o entidad de conformidad con el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se les aplique a fin de conciliar el acceso del público a documentos oficiales con el derecho a la protección de los datos personales en virtud del presente Reglamento.”*

La Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTC), té per objecte regular i garantir la transparència de l'activitat pública.

L'article 18 de l'LTC reconeix el dret de les persones a *“accedir a la informació pública, a què fa referència l'article 2.b, a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda”* (apartat 1).

L'article 2.b) de l'LTC defineix *“informació pública”* com *“la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei”*.

Per la seva part, l'article 53.1 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública (RLTC), concreta que és informació pública objecte del dret d'accés *“tota la informació, qualssevol dades o documents que les administracions públiques han elaborat, posseeixen, o poden legítimament exigir a terceres persones com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions.”*

La informació a què fa referència la consulta és informació pública als efectes de l'article 2.b) de l'LTC i, per tant, resta sotmesa al règim d'accés previst en aquesta normativa, que estableix, com a criteri general, que el dret d'accés a la informació pública només pot ser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis (article 20 i s. LTC).

En concret, i pel que fa al dret a la protecció de dades personals, cal tenir en compte allò establert als articles 23 i 24 de l'LTC, així com els principis de la normativa de protecció de dades personals.

III

L'article 24.1 estableix que "S'ha de donar accés a la informació pública si es tracta d'informació directament relacionada amb l'organització, el funcionament o l'activitat pública de l'Administració que contingui dades personals merament identificatives llevat que, excepcionalment, en el cas concret hagi de prevaler la protecció de dades personals o altres drets constitucionalment protegits".

Al respecte l'article 70 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública (RLTC) preveu:

"2. Als efectes del que preveu l'article 24.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, són dades personals merament identificatives **les consistents en el nom i cognoms, el càrrec o lloc ocupat, cos i escala, les funcions desenvolupades i el telèfon i les adreces, postal i electrònica, de contacte professional**, referides al personal al servei de les administracions públiques, alts càrrecs i personal directiu del sector públic de les administracions públiques.

En els casos en els quals la publicació o l'accés a un document administratiu requereixi la identificació de l'autor, s'han d'eliminar, especialment, les dades de localització, el número del document nacional d'identitat o document equivalent i la signatura manuscrita. Si la signatura és electrònica, s'ha de publicar el document signat electrònicament de manera que no es pugui accedir a les propietats del certificat electrònic emprat per a la signatura.

Les dades de localització s'han de suprimir en el cas que no es tracti de les dades merament identificatives de l'autor en la seva condició de càrrec o personal al servei de les administracions públiques.

(...)

" 4. Als efectes de l'accés a aquestes dades personals merament identificatives, amb caràcter previ a l'inici de la prestació de serveis o ocupació del càrrec les administracions públiques han d'informar el personal, alts càrrecs i personal directiu que aquestes dades personals poden ser difoses o cedides, sense necessitat de donar-los el trasllat de la sol·licitud d'accés a què es refereixen l'article 31 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, i l'article 62 d'aquest decret.

En la comunicació cal advertir-los dels drets a oposar-s'hi i a posar de manifest, de forma motivada, la prevalença del perjudici singular que la cessió pugui causar a les seves dades personals o altres drets constitucionalment protegits. Així mateix, cal indicar que el tractament d'aquestes dades es fonamenta en el compliment de l'obligació legal de permetre l'exercici del dret d'accés a la informació pública.

Per la seva banda, l'article 7 del RLTC estableix que

"1. Als efectes d'aquest decret, tenen la consideració d'alts càrrecs i de personal directiu local, en tot cas, **els càrrecs electes** i els titulars dels òrgans que exerceixen funcions de gestió o d'execució de caràcter superior, ajustant la seva actuació a les directrius

marcades per l'òrgan de govern de la corporació, d'acord amb el que disposa la normativa de règim local.

2. Correspon a cada administració local determinar, d'acord amb les seves normes d'organització, els alts càrrecs i el personal directiu propi.”

D'acord amb la normativa analitzada s'ha de donar accés al nom i cognoms, càrrec o lloc ocupat, cos i escala, les funcions desenvolupades i el telèfon i les adreces, postal i electrònica, de contacte professional, referides al personal al servei de les administracions públiques, alts càrrecs i personal directiu del sector públic de les administracions públiques.

En el cas dels ens locals, els càrrecs electes tenen la consideració, a afectes de l'aplicació de la normativa de transparència, d'alts càrrecs i personal directiu (article 7 RLTC). En conseqüència, cap impediment ha d'haver-hi, des del punt de vista de la normativa de protecció de dades, en facilitar la informació relativa a les adreces de correu electrònic i els números de telèfon corporatius que disposen les persones que ocupen les regidories municipals.

És més, aquesta informació ha d'haver estat objecte de publicitat activa per aplicació de l'article 9.1.b) de l'LTC que preveu la publicació d'informació sobre *“l'estructura organitzativa interna de l'Administració i dels organismes i entitats a què fa referència la lletra a, amb la identificació dels responsables dels diversos òrgans i llur perfil i trajectòria professionals”*

Aquesta previsió ha estat desenvolupada per l'article 16 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública (RLTC), que estableix que:

“(…)

3. Als efectes de la lletra b) de l'article 9.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, s'entén que la informació relativa a l'estructura organitzativa inclou la identificació amb nom i cognoms de les persones titulars de tots els òrgans i àrees que es preveuen a les normes esmentades. S'ha d'informar, a més, del seu telèfon i canal electrònic de contacte professional, i se n'ha de publicar el perfil i la trajectòria professionals i una identificació o referència de les disposicions mitjançant les quals se les nomena o designa.

4. A les administracions locals, la informació relativa a l'estructura organitzativa es refereix als òrgans administratius de les estructures administratives corresponents i als seus òrgans de govern.”

Ara bé, en el cas de la consulta es planteja que hi ha regidors que no disposen d'una adreça de correu electrònic ni un número de telèfon corporatiu i que utilitzen la seva adreça de correu i el seu telèfon personal per al desenvolupament de les seves funcions com a electes locals.

En aquest punt escau recordar, com va posar de manifest aquesta Autoritat a la Recomanació 1/2013 sobre l'ús del correu electrònic en l'àmbit laboral, que les administracions públiques haurien d'establir i posar en coneixement dels seus treballadors les normes d'ús del correu electrònic.

Així mateix, cal tenir en consideració que, en el cas dels municipis, l'article 170 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim

local de Catalunya preveu que “ l'ajuntament ha de facilitar als grups municipals els mitjans humans i materials mínims i indispensables perquè puguin desenvolupar llurs funcions; se n'han de determinar els criteris i les condicions d'utilització per acord del ple”.

En aquest context, la situació plantejada en la consulta pot ser com a conseqüència que el regidor ha optat voluntàriament per l'ús de la seva adreça de correu personal i el seu número de telèfon per al desenvolupament de les seves funcions com a electe local.

Si fos aquest el cas, l'ajuntament en el moment de la presa de possessió del càrrec i abans de l'inici de les seves funcions, hauria d'haver-lo informat de les conseqüències d'aquesta decisió i entre altres qüestions, del que preveu l'article 70.4 RLTC en relació amb l'article 24.1 LT, en el sentit que les seves dades personals identificatives poden ser difoses o cedides, sense necessitat de donar-los el trasllat de la sol·licitud d'accés a què es refereixen l'article 31 de LTC, i l'article 62 del RLTC.

En el cas de no haver-lo informat, caldria donar-los trasllat de la sol·licitud per al tràmit d'al·legacions previst a l'article 31 de l'LTC.

En conseqüència, si els regidors, per a l'exercici de les seves funcions han optat per utilitzar com a eina de contacte professional, la seva adreça de correu personal i el seu telèfon personal i han estat advertits d'acord amb el que preveu l'esmentat article 70.4 del RLTC en relació amb l'article 24.1 de l'LTC sobre la possible comunicació de les seves dades, o en cas contrari se'ls ha facilitat el tràmit d'al·legacions de l'article 31 LTC, no sembla que hagi d'haver-hi inconvenient tampoc, en aquest cas, en facilitar aquesta informació per la via del dret d'accés a la informació.

Això sense perjudici que els regidors optin per desvincular la seva adreça de correu personal i el seu telèfon personal de l'exercici de les seves funcions públiques i, conseqüentment, la sol·licitud d'accés a la informació s'hagi de donar indicant, en qualsevol cas el correu electrònic i telèfon corporatiu que l'Ajuntament expressament hagi habilitat a l'efecte, ateses també les obligacions de publicitat activa a les què està obligat l'Ajuntament en aquesta matèria.

Tot això, sense perjudici del dret que en tot cas tenen els càrrecs electes d'oposar-se a la comunicació de les seves dades sempre que posin de manifest, de forma motivada el perjudici singular que la cessió pugui causar a les seves dades personals o altres drets constitucionalment protegits tal com estableix l'article 24.1 de l' LTC.

Conclusió

La comunicació per la via del dret d'accés a la informació pública de les adreces de correu electrònic i els números de telèfon de contacte professional de les persones regidores de l'ajuntament no contravindria la normativa de protecció de dades, fins i tot en aquells casos en els quals els regidors hagin facilitat com a adreça de correu electrònic i telèfon de contacte professional la seva adreça de correu electrònic i el seu telèfon personal, sempre que hagin estat informats de la possible comunicació d'aquestes dades o se'ls hagi donat trasllat de la sol·licitud d'accés per al tràmit d'al·legacions previst a l'article 31 de LTC.

Barcelona, 9 de febrer de 2024